

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
Кафедра соціології та психології

А. С. Мельніков

М. А. Яценко

СУЧАСНІ СОЦІОЛОГІЧНІ ТЕОРІЇ

навчально-методичні рекомендації
для студентів магістерського рівня
спеціальності «Соціологія»

Одеса
Фенікс
2018

УДК 316.2 (073)

*Рекомендовано навчально-методичною радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
протокол № 1 від 28 вересня 2018 року*

Рецензенти:

Онищук В. М. – доктор соціологічних наук, професор, завідувач кафедри соціології Одеського Національного університету ім. І. І. Мечникова.

Єременко О. М. – доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія».

Мельніков А. С., Яценко М. А. Сучасні соціологічні теорії: навчально-методичні рекомендації для студентів магістерського рівня спеціальності «Соціологія» / А. С. Мельніков, М. А. Яценко. – Одеса : Фенікс, 2018. – 26 с.

У навчально-методичних рекомендаціях наведено матеріали для вивчення дисципліни «Сучасні соціологічні теорії» студентами другого (магістерського) рівня спеціальності «Соціологія». Матеріали містять загальну характеристику курсу, плани лекційних і семінарських занять, тематику індивідуальних завдань і самостійної підготовки, контрольні питання, перелік рекомендованої літератури та методику оцінювання знань.

Рекомендовано для викладачів і студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Соціологія».

УДК 316.2 (073)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
ПЛАНІ ЛЕКЦІЙ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	7
ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	11
ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ	12
ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ	13
МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ	16
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ.....	18

ВСТУП

Вивчення дисципліни «Сучасні соціологічні теорії» спрямоване на формування системних знань структури, змісту та тенденцій розвитку новітніх соціологічних теорій. У межах курсу розглядаються годовні напрями розвитку соціології середини ХХ та початку ХХІ століть. Матеріал викладений у хронологічній послідовності, що відображає процес генези найбільш значущих сучасних парадигм соціологічної науки.

Мета курсу поєднує створення цілісної соціологічної картини сучасності, забезпечення теоретичного розуміння фундаментальних соціальних процесів і векторів суспільного розвитку та виявлення специфіки функціонування сучасних суспільств і соціальних інститутів.

Для реалізації зазначеної мети у процесі викладання курсу вирішуються наступні *завдання*:

- аналіз фундаментальних теорій сучасної соціології;
- характеристика основних теоретико-методологічних підходів до вивчення сучасних суспільств;
- встановлення та систематизація ключових проблем соціологічної теорії на новітньому етапі її розвитку;
- виявлення наукових шкіл і напрямів сучасних соціологічних досліджень;

Навчальний курс передбачає осмислення логіки розвитку соціології на сучасному етапі, її теоретико-методологічні та світоглядні функції. Зміст курсу відбиває еволюцію соціологічної думки та співвідношення класичних, неklasичних і постklasичних форм наукового знання. Успіше засвоєння курсу обумовлює рівень загальної історико-теоретичної підготовки магістрів, зокрема у вивченні комплексу спеціальних та галузевих соціологій.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні *знати*:

- загальні положення та сутність основних сучасних концепцій соціологічної науки;
- базові теоретичні парадигми сучасної соціології, їх історичні засади, концептуальний та категоріально-поняттєвий апарат;
- інтелектуально-біографічні портрети та роботи видатних соціологів ХХ-ХХІ століття, специфіку різних теоретичних шкіл і дослідницьких напрямів;
- коло найбільш актуальних та невирішених проблем сучасної теоретичної соціології.

Уміти:

- аналізувати та співвідносити теоретичні соціологічні концепції;
- використовувати сучасні соціологічні теорії у дослідженні та розв'язанні актуальних проблем суспільства;
- критично оцінювати наукову та прикладну цінність окремих соціологічних теорій;
- використовувати теоретичні моделі у поясненні сучасних соціальних явищ і процесів.

1. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Тема	Лекції	Семинари	Самостійна робота
1	Загальна характеристика сучасної соціологічної теорії.	2	2	7
2	Теорія самореферентних систем Н. Лумана.	2	2	5
3	Фігуративна теорія Н. Еліаса.	2	2	5
4	Неофункціоналізм.	2	2	5
5	Культуральна соціологія Дж. Александера.	2	2	5
6	Соціологія повсякденного життя.	4	4	5
7	Сучасні теорії вибору.	2	2	5
8	Соціологічні концепції модернізації та глобалізації.	2	4	7
9	Постмодернізм у соціології.	2	2	7
10	Соціологічна теорія З. Баумана.	4	4	5
11	Акторно-мережева теорія Б. Латура.	4	4	5
12	Теорія морфогенезу М. Арчер.	2	2	5
13	Теорія креативної дії Х. Йоаса.	2	2	5
14	Соціологія простору.	4	4	5
Всього: 150 годин (5 кредитів)		36	38	76
Підсумковий контроль: <i>залік</i>				

2. ПЛАНИ ЛЕКЦІЙ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Загальна характеристика сучасної соціологічної теорії

1. Специфіка сучасної соціології та її зв'язок з класичними теоріями.
2. Поліпарадигмальна структура соціологічного знання.
3. Проблемне поле сучасної соціології.
4. Стан та перспективи розвитку новітньої соціологічної теорії у XXI ст.

Тема 2. Теорія самореферентних систем Н. Лумана

1. Функціональний аналіз та системна теорія.
2. Визначення самореферентної системи.
3. Соціальна система та комунікація.
4. Інтерпретація функції релігії.
5. Проблема людини в соціології Н. Лумана.

Тема 3. Фігуративна теорія Н. Еліаса

1. Історична соціологія Н. Еліаса.
2. Поняття фігурації.
«Придворне суспільство» та процес цивілізації.
3. Концепція «суспільства індивідів».

Тема 4. Неофункціоналізм

1. Неофункціоналізм як програма реконструкції соціологічної традиції (Дж. Александер).
2. Загальний дискурс та базові положення неофункціоналізму.
3. Неофункціоналізм Р. Мюнха.

Тема 5. Культуральна соціологія Дж. Александера

1. Загальна характеристика соціологічної теорії Дж. Александера.
2. Теоретичні засади культуральної соціології.
3. «Сильна програма» досліджень соціальних смислів.
4. Новітні напрями розвитку культуральної соціології.

Тема 6. Соціологія повсякденного життя

1. Повсякденність як предмет сучасної соціологічної теорії.
2. Соціологія повсякденності П. Штомпки.
3. Проблема повсякденності у соціології життя.
4. Інтерпретація повсякденності у дослідженнях М. Маффесолі.
5. Концепція повсякденності В. Бернхарда.

Тема 7. Сучасні теорії вибору

6. Теорія раціонального вибору.
7. Концепція екзистенціального вибору.
8. Поняття «парадоксу вибору» (Б. Шварц).

Тема 8. Соціологічні концепції модернізації та глобалізації

1. Трактування процесу модернізації у класичній соціології.
2. Сучасні концепції модернізації.
3. Сутність, форми та етапи глобалізації.
4. Феномен глокалізації (Р. Робертсон).
5. «Макдональдизація суспільства» (Дж. Рітцер).
6. Глобалізація та мобільність (Дж. Уррі).
7. Процеси модернізації та глобалізації в українському суспільстві.

Тема 9. Постмодернізм у соціології

1. Визначення постмодернізму в сучасній соціологічній теорії.
2. Постмодернізм і постструктуралізм.
3. Стан постмодерну (Ж. Ф. Ліотар).
4. Концепція деконструкції Ж. Дерріда.
5. Логіка смислу та поняття ризому (Ж. Делез).

6. Постмодернізм Ж. Бодрійяра.
7. «Археологія знання» М. Фуко.

Тема 10. Соціологічна теорія З. Баумана

1. Глобалізація та етика постмодерну.
2. Концепція плинної сучасності.
3. Індивідуалізоване суспільство.
4. Інтерпретація феномену «моральної сліпоти».

11. Акторно-мережева теорія Б. Латура.

1. Соціологія науки у перспективі акторно-мережевого аналізу.
2. Перезбірка соціального та симетрична антропологія.
3. Поняття інтероб'єктивності.

12. Теорія морфогенезу М. Арчер

1. Теорія морфогенезу як стратегія синтезу структури та дії.
2. Реалізм та морфогенез.
3. Система понять теорії морфогенезу.
4. Проблема рефлексивності.

13. Теорія креативної дії Х. Йоаса

1. Теорія креативної дії у контексті соціологічного акціонізму.
2. Метафори крativityності.
3. Основи теорії креативної дії: ситуація, телесність, соціальність.
4. Креативна демократія.

14. Соціологія простору

1. Теоретична логіка соціології простору (О. Філіпов)
2. Соціологія простору Г. Зіммеля.
3. Теорія соціального простору П. Бурдьє.
4. Соціологія місця та поняття «сцени».
5. Поняття хронотопу.

3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Інтегративна теорія Дж. Рітцера.
2. Інтерпретативна методологія П. Уінча.
3. Соціологія критичного реалізму.
4. Соціологія емоцій А. Хочшильд.
5. Акціонізм Р. Будона и Ф. Бурріко.
6. Поняття аномії добробуту.
7. Парадигма реляційної соціології.
8. Рефлексивна соціологія А. Гоулднера.
9. Соціологія особистості О. Злобіної.
10. Теорія соціальної структури в українській соціології.
11. Соціологія суб'єктивної реальності Н. Соболевої.
12. Концепція епістемологічних засад соціології (Н. Отрешко).
13. Категорія життєтворчства (Л. Сохань).
14. Соціотехнологічна пардигма соціології (В. Тарасенко).
15. Соціологія речей.
16. Процесуальна соціологія Е. Еббота.
17. Соціологія досвіду Ф. Дюбе.
18. Соціологічний неоматеріалізм Н. Фокса.
19. Соціологія часу.
20. Концепція «реального Я» Р. Тернера.
21. Сучасні компаративні дослідження.
22. Концепція постматеріалістичних цінностей Р. Інглхарта.
23. Теорія цінностей Ш. Шварца.
24. Теоретичні принципи візуальної соціології.

4. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Соціологічні концепції емоцій.
2. Соціологія тіла: загальна характеристика.
3. Перспективи розвитку нейросоціологічних досліджень.
4. Теорія біосоціології.
5. Екологічна проблематика у сучасні соціології.
6. Теорії нео- та постпрагматизму (Н. Дензін, Р. Рорті).
7. Прагматична концепція Л.Болтанскі й Л. Тевено.
8. Гендерні дослідження у соціології.
9. Соціологія М. Вевьорки.
10. Концепція програмованого суспільства А. Турена.
11. Символічний інтеракціонізм К. Пламмера.
12. Соціологія інформаційного суспільства.
13. Концепція екзистенціального капіталу С. Неттлтон.
14. Карнальна соціологія (Н. Крослі, Л. Вакан).
15. Поняття негативної ідентичності (Л. Гудков).
16. Соціологія знання Е. Зерубавеля.
17. Теоретико-методологічне обґрунтування якісної соціологічної стратегії у дослідженнях Н. Дензіна.
18. Концепція «просьюмеризму» Е. Гофлера.
19. Теорія інтерактивних ритуалів Р. Коллінза.
20. Загальна характеристика сучасної української соціології.

5. ПИТАННЯ ДО ЗАЛКУ

1. Специфіка сучасної соціології та її зв'язок з класичними теоріями.
2. Поліпарадигмальна структура соціологічного знання.
3. Проблемне поле сучасної соціології.
4. Стан та перспективи розвитку новітньої соціологічної теорії у XXI ст.
5. Функціональний аналіз та системна теорія.
6. Визначення самореферентної системи.
7. Соціальна система та комунікація.
8. Інтерпретація функції релігії.
9. Проблема людини в соціології Н. Лумана.
10. Історична соціологія Н. Еліаса.
11. Поняття фігурації.
12. «Придворне суспільство» та процес цивілізації.
13. Концепція «суспільства індивідів».
14. Неофункціоналізм як програма реконструкції соціологічної традиції (Дж. Александер).
15. Загальний дискурс та базові положення неофункціоналізму.
16. Неофункціоналізм Р. Мюнха.
17. Загальна характеристика соціологічної теорії Дж. Александера.
18. Теоретичні засади культуральної соціології.
19. «Сильна програма» досліджень соціальних смислів.
20. Новітні напрями розвитку культуральної соціології.
21. Повсякденність як предмет сучасної соціологічної теорії.
22. Соціологія повсякденності П. Штомпки.
23. Проблема повсякденності у соціології життя.
24. Інтерпретація повсякденності у дослідженнях М. Маффесолі.

25. Концепція повсякденності В. Бернхарда.
26. Теорія раціонального вибору.
27. Концепція екзистенціального вибору.
28. Поняття «парадоксу вибору» (Б. Шварц).
29. Трагування процесу модернізації у класичній соціології.
30. Сучасні концепції модернізації.
31. Сутність, форми та етапи глобалізації.
32. Феномен глокалізації (Р. Робертсон).
33. «Макдональдизація суспільства» (Дж. Рітцер).
34. Глобалізація та мобільність (Дж. Уррі).
35. Процеси модернізації та глобалізації в українському суспільстві.
36. Визначення постмодернізму в сучасній соціологічній теорії.
37. Постмодернізм і постструктуралізм.
38. Стан постмодерну (Ж. Ф. Ліотар).
39. Концепція деконструкції Ж. Дерріда.
40. Логіка смислу та поняття ризому (Ж. Делез).
41. Постмодернізм Ж. Бодрійяра.
42. «Археологія знання» М. Фуко.
43. Глобалізація та етика постмодерну (З. Бауман).
44. Концепція плинної сучасності.
45. Індивідуалізоване суспільство.
46. Інтерпретація феномену «моральної сліпоты».
47. Соціологія науки у перспективі акторно-мережевого аналізу Б. Латура.
48. Перезбірка соціального та симетрична антропологія.
49. Поняття інтероб'єктивності.
50. Теорія морфогенезу як стратегія синтезу структури та дії (М. Арчер).
51. Реалізм та морфогенез.
52. Система понять теорії морфогенезу.
53. Проблема рефлексивності.
54. Теорія креативної дії у контексті соціологічного акціонізму.

55. Метафори крaтивності.
56. Основи теорії крaтивної дії: ситуація, телесність, соціальність.
57. Креативна демократія.
58. Теоретична логіка соціології простору (О. Філіпов)
59. Соціологія простору Г. Зіммеля.
60. Теорія соціального простору П. Бурдьє.
61. Соціологія місця та поняття «сцени».
62. Поняття хронотопу.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

У процесі проведення лекційних, практичних занять, виконання самостійної роботи та індивідуальних завдань використовуються фронтальне та індивідуальне опитування (усне або письмове), методики малих груп, ситуаційний аналіз та метод кейсів, поняттєві диктанти, мультимедійні презентації, реферативні та емпірично-дослідницькі проекти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять. Зокрема оцінці підлягають: рівень теоретичних знань та вміння працювати з науковою літературою, знання матеріалу теми; обґрунтованість висновків, а також самостійність та повнота вирішення практичних завдань і аналізу матеріалів; активність та системність роботи на заняттях; результати виконання індивідуальних або групових завдань, поняттєвих диктантів, експрес-опитувань тощо.

Проміжний контроль проводиться після вивчення відповідних тем або блоку тем з метою з'ясування ступеню засвоєності студентами відповідного об'єму опрацьованого та вивченого матеріалу і подальшої оцінки рівня отриманих знань. Базовими формами проведення проміжного контролю є усне опитування, письмові контрольні роботи та поняттєві диктанти.

Формою підсумкового контролю є **залік**. Студент має надати усні або письмові відповіді на залікові запитання за вільним вибором викладача. Враховується поточна, зокрема самостійна робота та наукова діяльність студента. Для отримання оцінки "зараховано" необхідно продемонструвати не менш як "задовільний" рівень знань у відповідності до встановлених критеріїв оцінювання.

Загальні критерії оцінювання знань у межах вивчення курсу відповідають національній чотирибальній шкалі: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». Основою оцінки є ступінь повноти та правильності виконання завдань. Оцінка

«відмінно» передбачає правильні, повні та послідовні відповіді, впевнене володіння матеріалом, вміння застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань. Припустимі лише декілька незначних помилок. Оцінка «добре» ставиться у разі правильних та послідовних відповідей з незначними пропусками фактичного матеріалу та мінімальною кількістю суттєвих помилок. Оцінка «задовільно» позначає володіння більшою частиною фактичного матеріалу, але його викладання не досить послідовне та логічне. Студент допускає істотні пропуски у відповідях, невірно формулює навіть основні положення та робить значну кількість суттєвих помилок. Знання задовільняють лише мінімальним критеріям. Оцінка «незадовільно» ставиться у разі незнання більшої частини фактичного матеріалу, відмови виконувати завдання або відповідати на поставлені питання.

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		<i>екзамен</i>	<i>залік</i>
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
0-34	F		

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Александер Дж. Смыслы социальной жизни: культурсоциология. – М. : Праксис, 2013.
2. Гавриленко І.М. Сучасна зарубіжна соціологія: навч. посіб. – К. : Вид-во Акад. праці і соц. відносин Федер. проф. спілок України, 2011.
3. Глобалізація в соціологічному вимірі / НАН України, Ін-т соціології; К., 2011.
4. Еліас Н. Процес цивілізації. Соціогенетичні і психогенетичні дослідження. – Київ: «Перун», 2003.
5. Зборовский Г. Е. История социологии / Г.Е. Зборовский. – М. : Гардарики, 2007.
6. Йоас Х. Креативность действия. – СПб. : Алетейя, 2005.
7. Контексты современности: Хрестоматия. – Казань : Изд-во Казан. ун-та, 2001.
8. Кукушкина Е. История социологии. – М.: Высшая школа, 2009.
9. Курбатов В.И. Современная западная социология. – Ростов-на-Дону, 2001.
10. Мельников А. С. Экзистенциальная социология: – К. : Миллениум, 2018.
11. Новые идеи в социологии / Отв. ред. Ж. Т. Тощенко. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2013.
12. Ритцер Дж. Современные социологические теории. – СПб. : Питер, 2002.
13. Смыслова морфологія соціуму / За ред Н.Костенко. – К. : ІС НАН України. – 2012.
14. Соболевська М. Порядок дискурсу порядку: неофункціоналізм та постструктуралізм в сучасній соціологічній теорії. – К.: Логос, 2014.
15. Соціологічна теорія: традиції та сучасність / За ред. А. Ручки. – К. : ІС НАНУ, 2007.

16. Соціологія / [В. Волович, та ін.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009.

Допоміжна

1. Александер Дж., Коломи П. Неофункціоналізм сьогодні: відновлюючи теоретичну традицію. // Соціологічні дослідження. – 1992. – № 10.
2. Арчер М. Реалізм і морфогенез // Соціологічний журнал. – 1994. – № 4.
3. Бевзенко Л. Соціальна самоорганізація. Синергетична парадигма: можливості соціальних інтерпретацій / Л. Д. Бевзенко. – К. : ІС НАНУ, 2002.
4. Болтанські Л., Тевено Л. Критика і обґрунтування справедливості. – М.: Нове літературне обґрунтування, 2013.
5. Бурдьє П. Соціологія соціального простору / П. Бурдьє. – СПб. : Алетейя, 2016.
6. Час шляху: дослідження і роздуми / Під ред. Р. А. Ахмерова [і др.]. – К. : ІС НАНУ, 2008.
7. Головаха Е. Феномен "аморального більшості" в постсоветському суспільстві: трансформація масових уявлень про норми соціального поведіння в Україні / Е. Головаха // Моніторинг суспільної думки: економічні і соціальні зміни. – 2002. – № 6 (62). – С. 20-22.
8. Головаха Е. Психологічне час особистості / Е. І. Головаха, А. А. Кронік. – М. : Смісл, 2008.
9. Головаха Е. Постсоветська деінституціоналізація і становлення нових соціальних інститутів в українському суспільстві / Е. Головаха, Н. Панина // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2001. – № 4. – С.5-22.
10. Горбунова М., Фігліна Л. Емоції як об'єкт соціологічних досліджень: бібліографічний аналіз // Социс. – 2010. – № 6.
11. Горностаєва М. Креативність соціального діяння за Х. Йосасу — постулати і межі // Социс. – 2010. – № 6.
12. Гоулднер А. Наступаючий кризис західної соціології / А. Гоулднер. – СПб : Наука, 2003.

13. Зафировский М. Вне рационального выбора: элементы "теории иррационального выбора" / М. Зафировский // Социологические исследования. – 2014. – № 3. – С. 19-28.
14. Зеленев Л., Владимиров А., Степанов Е. Современная глобализация: Состояние и перспективы.— М.: ЛЕНАНД, 2009.
15. Злобіна О. Особистість як суб'єкт соціальних змін / О. Г. Злобіна. – К. : ІС НАНУ, 2004.
16. Инглхарт Р. Постмодерн: меняющиеся ценности и изменяющиеся общества [Электронный ресурс] / Рональд Инглхарт // Политические исследования. – 1997. – № 4. – С. 6-32. – Режим доступа: http://www.polisportal.ru/files/File/puvlication/Starie_publicakcii_Polisa/I/1997-4-2-Ingleheart_Postmodern.pdf
17. Иванова Т.В. Вивчення емоцій у соціології – еволюція поглядів // Socioпростір. – 2012. – № 3.
18. Коллинз Р. Социология: наука или антинаука? / Р. Коллинз // Теоретическая социология. Антология : В 2-х ч. – М. : Университет, 2002. – Ч. 2. – С. 245-280.
19. Кононов И. Проблема границ и ее значение для социологии / И. Ф. Кононов // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства : збірник наукових праць. – Х. : ХНУ ім. В. Каразіна, 2004. – С. 45-49.
20. Кононов И. Пространственный поворот в социологической теории: перспективы развития / И. Ф. Кононов // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства : збірник наукових праць. – Х. : ХНУ ім. В. Каразіна, 2013. – Вип. 19. – С. 151-157.
21. Коулмен Дж. Экономическая социология с точки зрения теории рационального выбора // Экономическая социология. – 2004. – Т. 5. – № 3. – С. 35-44.
22. Кравченко С. Новый синтез научного знания: становление междисциплинарной науки / С. А. Кравченко, В. И. Салыгин // Социологические исследования. – 2015. – № 10. – С. 22-30.
23. Куликов С. Дискретность социального пространства и парадигмы в социологии / С. Б. Куликов // Социологические исследования. – 2014. – № 9. – С. 13-18.

24. Култыгин В. Теория рационального выбора — возникновение и современное состояние // Социологические исследования. – 2004. – № 1. – С. 27-36.
25. Куценко О. Деятельностно-структурная парадигма становления классов / О. Д. Куценко // Классовое общество. Теория и эмпирические реалии / Под ред. С. А. Макеева. – К. : ИС НАНУ, 2003. – С. 42-81.
26. Леонтьев В. Классификация эмоций. – Одесса, 2002.
27. Луман Н. Тавтология и парадокс в самоописании современного общества / Никлас Луман // СОЦИО-ЛОГОС. Вып. 1. – М.: Прогресс, 1991. – С. 194-218.
28. Луман Н. Теория общества // Теория общества. Сборник. — М.: «КАНОН-пресс-Ц», 1999. – С. 196-236.
29. Общество без доверия / Под редакцией Е. Головахи, Н. Костенко, С. Макеева. – К. : ИС НАНУ, 2014.
30. Округ М. Повсякденна реальність: пошуки визначення // Соціум. – 2006. – № 5. – С. 30-41.
31. Осипчук А. Теория морфогенеза Маргарет Арчер как попытка синтеза “структура–агентность” // Социология: теория, методы маркетинг. – 2007. – № 2.
32. Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. – К.: “К.І.С.”, 2004.
33. Отрешко Н. Трансформация эпистемологических оснований социологии: субъект, метод познания, картина социального мира / Н. Б. Отрешко. – К. : ИС НАНУ, ВИПОЛ, 2009.
34. Пйонтковский В., Мажак І. Соціологія тіла як новий напрям соціології медицини // Вісник Львівського університету. Серія соціол. – 2009. – № 3. – С. 170–188.
35. Постмодернизм. Энциклопедия. – Мн., 2001.
36. Проценко Л. Харьковская (Якубинская) социологическая школа: истоки, направления исследований, поколения исследователей / Л. Г. Проценко, Л. Г. Сокурская // Український соціологічний журнал. – 2013. – № 1-2. – С. 5-13.
37. Репка М. Визуализация как социологический метод исследования социальной реальности // Социология: теория, методы маркетинг. – 2010. – № 1.

38. Романовский Н.В. Тело человека – новые горизонты социального познания? // Социс. – 2006. – № 4.
39. Соболева Н. Мировоззрение и жизненный выбор личности / Н. И. Соболева. – К. : Наукова думка, 1989.
40. Соболева Н. Соціологія суб'єктивної реальності / Н. І. Соболева. – К. : ІС НАНУ, 2002.
41. Сохань Л. Искусство жизнетворчества / Лидия Сохань. – К. : Изд. дом Д. Бурого, 2010.
42. Социология вещей / Под ред. В. Вахштайна. – М. : Территория будущего, 2006.
43. Степин В. Классика, неклассика, постнеклассика: критерии различения / В. С. Степин // Постнеклассика: философия, наука, культура. – СПб. : Мирь, 2009.
44. Судаков В. Социологическое познание: современные тенденции и стимулы развития / В. И. Судаков. – Днепропетровск : ДГУ, 1995.
45. Тарасенко В. Проблема соціальної ідентифікації українського суспільства: (соціотехнологічна парадигма) / В. І. Тарасенко, О. О. Іваненко. – К. : ІС НАНУ, 2004.
46. Тарасенко В. Удивительная “ненаука” социология / В. И. Тарасенко // Социология: теория, методы, маркетинг. – 2004. – № 2. – С. 5-23.
47. Тощенко Ж. Социология жизни как теоретическая концепция / Ж. Т. Тощенко // Социологические исследования. – 2015. – № 1. – С. 106-116.
48. Українське суспільство: моніторинг соціальних змін [Електронний ресурс]. – Київ : ІС НАНУ, 2015. – Вип. 2 (16). – Режим доступу: http://i-soc.com.ua/institute/el_library.php
49. Филиппов А. Социология пространства / А. Ф. Филиппов. – СПб. : Владимир Даль, 2008.
50. Хархордин О.В. Прагматический поворот: социология Л.Болтански и Л. Тевено // Социс. – 2007. № 1.
51. Чугунов А. Социология Интернета. Учебное пособие. – СПб. : Ф-т филологии и искусств, 2007.
52. Швери Р. Теория рационального выбора: аналитический обзор // Социологические исследования. – 1995. – № 2. – С. 43-57.

53. Штомпка П. Визуальная социология: Фотография как метод исследования: Учебник. М.: Логос, 2007.
54. Штомпка П. В фокусе внимания повседневная жизнь. Новый поворот в социологии / П. Штомпка // Социологические исследования. – 2009. – № 8. – С. 3-13.
55. Шульга Н. Дрейф на обочину: двадцать лет общественных изменений в Украине / Н. А. Шульга. – К. : Бизнесполиграф, 2011.
56. Abbott A. *Processual Sociology* / A. Abbott. – Chicago : University of Chicago Press, 2016.
57. Adler P. *Everyday Life Sociology* / P. A. Adler, P. Adler, A. Fontana // *Annual Review of Sociology*. – 1987. – Vol. 13. – P. 217-235.
58. Alexander J. *The Meanings of Social Life: A Cultural Sociology* / J. Alexander. – Oxford : Oxford University Press, 2003.
59. Archer M. *The Reflexive Imperative in Late Modernity* / M. Archer. – Cambridge : Cambridge University Press, 2012.
60. Boudon R. Will Sociology Ever Be a Normal Science? / R. Boudon // *Theory and Society*. – 1988. – Vol. 17. – P. 747-771.
61. Coleman R. A Sensory Sociology of the Future: Affect, Hope and Inventive Methodologies / R. Coleman // *Sociological Review*. – 2017. – Vol. 65 (3). – P. 525-543.
62. Crossley N. Merleau-Ponty, the Elusive Body and Carnal Sociology / N. Crossley // *Body and Society*. – 1995. – Vol. 1 (1). – P. 43-63.
63. Denzin N. Post-Pragmatism // *Symbolic Interaction*. – 1996. – Vol. 19 (1). – P. 61-75.
64. Fox N. *Sociology and the New Materialism: Theory, Research, Action* / N. Fox, P. Alldred – London : Sage, 2017.
65. Graziosi M. Projecting Selves: From Insecurity to Reflection? / M. Graziosi // *Current Sociology*. – 2015. – Vol. 63 (2). – P. 182–197.
66. Hochschild A. *The Managed Heart: Commercialization of Human Feeling* / A. Hochschild. – Berkeley : University of California Press, 1983.

67. Interaction in Everyday Life / J. Lofland, ed. – Beverly Hills : Sage, 1978.
68. Introduction to the Sociologies of Everyday Life / J. Douglas [et al.]. – Boston : Allyn and Bacon, 1980.
69. Kalekin-Fishman D. Sociology of Everyday Life / D. Kalekin-Fishman // *Current Sociology*. – 2013. – Vol. 61 (5-6). – P. 714-732.
70. Karp D. Sociology and Everyday Life / D. Karp, W. Yoels. – Itasca : Peacock, 1986.
71. Krause M. Recombining Micro/Macro: the Grammar of Theoretical Innovation / M. Krause // *European Journal of Social Theory*. – 2013. – Vol. 16 (2). – P. 139-152.
72. Lyng S. Existential Transcendence in Late Modernity: Edgework and Hermeneutic Reflexivity / S. Lyng // *Human Studies*. – 2012. – Vol. 35. – P. 401-414.
73. Mouzelis N. Sociological Theory: What Went Wrong? Diagnosis and Remedies / N. Mouzelis. – New York : Routledge, 1995.
74. Nettleton S. Cementing Relations within a Sporting Field: Fell Running in the English Lake District and the Acquisition of Existential Capital / S. Nettleton // *Cultural Sociology*. – 2013. – Vol. 7 (2). – P. 196-210.
75. Prandini R. Relational Sociology: a Well-defined Sociological Paradigm or a Challenging "Relational Turn" in Sociology? / R. Prandini // *International Review of Sociology*. Themed Section: The Challenges of Relational Theories. – 2015. – Vol. 25 (1). – P. 1-14.
76. Rosenthal E. The Era of Choice: The Ability to Choose and Its Transformation of Contemporary Life / E. Rosenthal . – Cambridge : MIT Press, 2005.
77. Schwartz B. The Paradox of Choice: Why More is Less / B. Schwartz. – New York : Ecco, 2004.
78. Simon W. The Anomie of Affluence / W. Simon, J. Gagnon // *American Journal of Sociology*. – 1976. – Vol. 82 (2). – P. 154-176.
79. Sobol-Kwapinska M. Hedonism, fatalism and "carpe diem": Profiles of Attitudes Towards the Present Time / M. Sobol-Kwapinska // *Time and Society*. – 2013. – Vol. 22 (3). – P. 371-390.

80. The Sociology of Time / J. Hassard, ed. – New York : St. Martin's Press, 2016.
81. Turner R. The Real Self / R. Turner // American Journal of Sociology. – 1976. – Vol. 81 (5). – P. 989-1016.
82. Understanding Everyday Life: Toward a Reconstruction of Sociological Knowledge / J. Douglas, ed. – Chicago : Aldine, 1970.
83. Wacquant L. For a Sociology of Flesh and Blood / L. Wacquant // Qualitative Sociology (Special Section on Carnal Sociology). – 2015. – Vol. 38 (1). – P. 1-11.
84. Weigert A. Sociology of Everyday Life / A. Weigert. – New York : Longman, 1981.
85. Wrong D. The Oversocialized Conception of Man in Modern Sociology / D. Wrong // American Sociological Review. – 1961. – Vol. 26 (2). – P. 183-193.
86. Yair G. Existential Uncertainty and the Will to Conform: The Expressive Basis of Coleman's Rational Choice Paradigm / G. Yair // Sociology. – 2007. – Vol. 41 (4). – P. 681-698.

Інтернет-ресурси

1. Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи» <https://periodicals.karazin.ua/ssms/index>
2. Інститут соціології НАНУ <http://www.i-soc.com.ua/institute/>
3. Київський міжнародний інститут соціології <http://www.kiis.com.ua/>
4. Портал PSYLIB <http://www.psylib.org.ua/>
5. Соціологічна асоціація України <http://www.sau.kiev.ua/>
6. American Sociological Association <http://www.asanet.org/>
7. European Sociological Association <http://www.europeansociology.org/>
8. International Sociological Association <http://www.isa-sociology.org/>

Навчальне видання

Андрій Сергійович Мельніков

Микола Анатолійович Яценко

СУЧАСНІ СОЦІОЛОГІЧНІ ТЕОРІЇ

навчально-методичні рекомендації
для студентів магістерського рівня
спеціальності «Соціологія»

Українською мовою

Підписано до друку 24.10.2018. Формат 60x84/16.

Умовн. друк. арк. 1,5. Тираж 50 прим.

Замовлення № 1811-21

Видано і віддруковано в ПП «Фенікс»
(Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1044 від 17.09.02).
Україна, м. Одеса, 65009, вул. Зоопаркова, 25. Тел. (048) 7777591
e-mail: fenix-izd@ukr.net
www.law-books.od.ua

